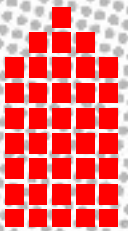

POLISH
SWISS
INNOVATION
DAY 2019

PATRONI

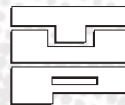
PREZYDENT MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ODDZIAŁ WARSZAWSKI
STOWARZYSZENIA ARCHITEKTÓW POLSKICH

PATRONI MEDIALNI

ARCH

Magazyn
MIASTA

ARCHITEKTURA

ASB

Architektura & Biznes

Z:A

SWISS INNOVATION DAY

Builder

BRYLA.PL

NOWA WARSZAWA.PL

HOCH
PART
ERRE

eduArch

PARTNERZY

ABB

dormakaba

EUROGLAS

Forbo

FLOORING SYSTEMS

FRANKE

SWITZERLAND
GLOBAL
ENTERPRISE

enabling new business

jura

BETTER URBAN LIFE | POROZMAWIAJMY O JAKOŚCI ŻYCIA W MIASTACH
WARSZAWA I ZURYCH | DWIE ZMIENIAJĄCE SIĘ METROPOLIE | MsMERMAID, THE TIDES 10.10.2019

Copyright © 2019 OW SARP

Autorzy: Event Team OW SARP
Jurij M. Sadowski
Agnieszka Gomółka
Magdalena Wroniszewska

ODDZIAŁ WARSZAWSKI
STOWARZYSZENIA ARCHITEKTÓW POLSKICH

Oddział Warszawski SARP
ulica Foksal 2
00-366 Warszawa
<https://events.sarp.warszawa.pl>

ORGANIZATORZY

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Embassy of Switzerland in Poland

Swiss
Chamber Poland

Wydział
Architektury
POLITECHNIKA WARSZAWSKA

GEBERIT

Schindler

BETTER URBAN LIFE

WARSZAWA I ZURYCH

Od lewej: Werner Huber, Michał Olszewski, Ulrich Schwendimann, Maria Saloni-Sadowska, Artur Jerzy Filip, Krystyna Solarek, Roger Boltshauser, Andreas Sonderegger, Jędrzej Kolesiński, Marcin Chruśliński.

W roku 2019 przypada setna rocznica nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy **Rzeczpospolitą Polską** a **Konfederacją Szwajcarską**. Z tej okazji 10 października 2019 r. W Centrum konferencyjnym MsMermaid w budynku The Tides w Warszawie, odbyła się czwarta edycja **Polish-Swiss Innovation Day**, zorganizowana przez **Ambasadę Konfederacji Szwajcarskiej i Polsko-Szwajcarską Izbę Gospodarczą** we współpracy z **Wydziałem Architektury Politechniki Warszawskiej** oraz firmami **Geberit i Schindler**.

Wydarzenie zostało objęte patronatami: **Prezydenta m.st. Warszawy, Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, Oddziału Warszawskiego Stowarzyszenia Architektów Polskich** oraz **Towarzystwa Urbanistów Polskich**.

Patronami medialnymi były magazyny: **Architektura Murator, ARCH, Zawód:Architekt, Hochparterre, Magazyn Miasta, Builder, Architektura & Biznes** oraz serwisy internetowe: **NowaWarszawa.pl i Bryla.pl**.

W czasie tegorocznego spotkania **architekci z Polski i Szwajcarii, przedstawiciele m.st. Warszawy** oraz **reprezentanci firm z branży budowlanej** dyskutowali o istocie miejskości, potrzebach człowieka w zurbanizowanym środowisku oraz o wyzwaniach związanych z rozwojem współczesnych miast.

Spotkanie zostało podzielone na cztery główne bloki programowe:

- **Prezentacje** - omówienie rozwiązań dotyczących problemów „skali w mieście” wraz z przedstawieniem budynków wysokich i wysokościowych w Zurychu i Warszawie;
- **Debata** o jakości życia w miastach, w nawiązaniu do zmian zachodzących w Warszawie i Zurychu - widzianych z perspektywy urbanistów, inwestorów oraz architektów z Polski i Szwajcarii.
- **Potyczki** - polemika na tematy związane z dylematem „Kto ma prawo do miasta? Urbaniści czy mieszkańcy” oraz mobilnością traktowaną jako prawo człowieka bądź też jako dobro wspólne. Integralną częścią dyskusji było w tym bloku **głosowanie publiczności** na wybraną tezę za pomocą aplikacji udostępnionej gościom online przez organizatorów.
- **Power Speeches** – wystąpienia inspirujące. W tej części prelegenci rozważali rolę architektów w kształtowaniu jakości i lepszego życia mieszkańców terenów zurbanizowanych. Ta część konferencji była otwarta dla młodych architektów i studentów.

Konferencję zwieńczyła dyskusja z publicznością (w spotkaniu uczestniczyło ok. 250 gości) na tematy poruszane przez prelegentów.

Na wstępie **Lukas Schifferle**, Dyrektor Sekcji Ekonomicznej Ambasady Szwajcarii oraz **Ulrich Schwendimann**, Dyrektor Zarządzający Polsko-Szwajcarskiej Izby Gospodarczej przedstawili zebranym gościom program Konferencji.

Dyrektor Sekcji Ekonomicznej Ambasady Szwajcarii - **Lukas Schifferle**

Dyrektor Zarządzający Polsko-Szwajcarskiej Izby Gospodarczej - **Ulrich Schwendimann**

PROGRAM

- ☐ 09:30-10:00 Rejestracja gości i kawa powitalna
- ☐ 10:00-10:05 **Wprowadzenie i przedstawienie programu Konferencji**
Lukas Schifferle, Dyrektor Sekcji Ekonomicznej, Ambasada Szwajcarii w Polsce
Ulrich Schwendimann, Dyrektor Zarządzający, Polsko-Szwajcarska Izba Gospodarcza
- ☐ 10:00-10:15 **Powitanie**
Jürg Burri, Ambasador Konfederacji Szwajcarskiej, Ambasada Szwajcarii w Polsce
Michał Olszewski, Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy
prof. Krystyna Solarek, Prodziekan ds. Nauki, Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej
Marek Szymański, Prezes, Polsko-Szwajcarska Izba Gospodarcza / Franke Polska Sp. z o.o.
- ☐ 10:15-11:00 **Prezentacje**
Wysokie budynki z innym DNA. Porównanie Warszawy i Zurychu
Werner Huber, Hochparterre
VARSO PLACE – prezentacja
Marcin Chrusliński, Development Manager, HB Reavis Poland
Jędrzej Kolesiński, Project Manager, Foster + Partners
ENSEMBLE – prezentacja
Andreas Sonderegger, Partner, pool architects Zurich
- ☐ 11:00-11:45 **Better urban life - zderzenie perspektyw urbanistów, inwestorów i architektów z Polski i Szwajcarii**
Moderacja: Agnieszka Kalinowska-Sołtys, Partner i Członek Zarządu, APA Wojciechowski
Andreas Sonderegger, Partner, pool architects Zurich
Paweł Wierzbicki, CEO, Schindler Polska Sp. z o.o.
Monika Konrad, Dyrektor Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju m.st. Warszawy
prof. Ewa Kuryłowicz, Wiceprezes Kuryłowicz&Associates/Wydz. Arch. Politechniki Warszawskiej
Jędrzej Kolesiński, Associate Partner, Foster + Partners
- ☐ 11:45-12:15 Przerwa kawowa
- ☐ 12:15-13:20 **Potyczki**
Kto ma prawo do miasta – mieszkańcy czy urbaniści?
prof. Jerzy Hausner, Uniwersytet Ekonomiczny, Kraków
Marcin Świetlik, Biuro Planowania Rozwoju Warszawy / Towarzystwo Urbanistów Polskich
Mobilność – prawo człowieka (egoizm) czy dobro wspólne?
prof. Jacek Szoltysek, Uniwersytet Ekonomiczny, Katowice
Werner Huber, Hochparterre
- ☐ 13:20-13:30 **Głosowanie publiczności**
- ☐ 13:30-14:30 Lunch
- ☐ 14:30 ----> Część otwarta dla młodych architektów i studentów
- ☐ 14:30-16:00 **Power Speeches – wystąpienia inspirujące**
Co może zrobić biznes by poprawić jakość życia w miastach?
Przemysław Powalacz, CEO, Geberit
Rola architektów w kształtowaniu lepszego życia w miastach
Architecture... For successful living
Przemek Łukasik, Właściciel, medusagroup
Architekt w sercu miasta
Maria Saloni-Sadowska, Gł. Projektant Kuryłowicz&Associates/Prezes, Oddział Warszawski SARP
Glatt! The Manifesto of an Emerging City
Roger Boltshauser, Założyciel, Boltshauser Architekten AG / Profesor, ETZ Zurich
Moderacja: Artur Jerzy Filip, Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej
- ☐ 16:00-16:15 **Pytania & odpowiedzi**

Konferencję otworzyli: Ambasador Konfederacji Szwajcarskiej w Polsce, Jego Ekscelencja Jürg Burri, Prezes Polsko-Szwajcarskiej Izby Gospodarczej Marek Szymański oraz Prodziekan ds. Nauki na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej profesor Krystyna Solarek.

Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy - Michał Olszewski, który ze względu na zobowiązania służbowe przybył w drugiej części spotkania, podsumował konferencję, wskazując na rolę strategicznego planowania miejscowego i ujmowania urbanizacji, jako przemyślanego i sterowanego rozwoju wydajnych organizmów miejskich, które w ten sposób mogą skutecznie przyciągać innowacje oraz kapitał.

Ambasador Konfederacji Szwajcarskiej w Polsce - **Jürg Burri**

Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy - **Michał Olszewski**

Prodziekan ds. Nauki Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej - **prof. Krystyna Solarek**

Prezes Polsko-Szwajcarskiej-Izby Gospodarczej / Franke Polska Sp. z o.o. - **Marek Szymański**

POROZMAWIAJMY O JAKOŚCI ŻYCIA W MIASTACH

Wysokie budynki z innym DNA - Porównanie Warszawy i Zurychu

Warszawa

Zurych

PREZENTACJE

Redaktor szwajcarskiego magazynu Hochparterre - Werner Huber

Punktem wyjścia dla całej konferencji było porównanie projektów VARSO PLACE w Warszawie (zespół trzech wieżowców o mieszanej funkcji biurowo-usługowo-mieszkalnej) oraz ENSEMBLE w Zurychu (stadion, dwa wieżowce mieszkalne, spółdzielczy budynek mieszkalny). W przypadku obu inwestycji chodzi o realizację budynków wysokich, jednak o zasadniczo różnym DNA.

Werner Huber, redaktor Hochparterre, wiodącego szwajcarskiego magazynu poświęconego architekturze, designowi i planowaniu przestrzennemu, rozpoczął Konferencję od omówienia tematyki kształtowania sylwetki miasta na przykładzie rozwoju obu aglomeracji oraz odniósł się do kwestii skali w myśleniu o planowaniu miejskim. Podkreślił szczególne znaczenie regulacji formalno-prawnych, które powinny ustalać kluczowe zagadnienia związane z kształtowaniem struktury przestrzennej miasta, wskazując przy tym, że budownictwo oraz zagospodarowanie przestrzenne w Szwajcarii podlegają ścisłym regulacjom, zarówno w skali całego kraju jak i w każdym z kantonów.

Każdy, kto buduje wieżowiec w Warszawie, robi to z jednej strony ze względu na prestiż, ale również z zamiarem uzyskania jak największej powierzchni użytkowej w odniesieniu do powierzchni działki, ponieważ takie podejście pozwala skompensować dodatkowe koszty związane z budowaniem w górę. Co więcej, w Warszawie budowa wieżowców ma niejako „wbudowany”, historycznie uwarunkowany, wymiar polityczny - przynajmniej dla starszego i średniego pokolenia architektów i urbanistów. Od dziesięcioleci starają się oni bowiem przełamać dominację Pałacu Kultury w konfrontacji ze współczesnymi drapaczami chmur.

Tego wymiaru politycznego i komercyjnego praktycznie nie ma w Zurychu. Powierzchnia użytkowa, którą można zrealizować na działce, jest określona w przepisach planistycznych. Każdy, kto buduje wyżej, nie wytwarza więcej zyskowej powierzchni, ale po prostu więcej otwartej przestrzeni na ziemi. Tutaj budowa drapacza chmur nie jest wynikiem dążenia do maksymalizacji zysku, ale wynikiem kilku czynników, które pozostają ze sobą w równowadze. Aspekty planowania urbanistycznego w centrum miasta, które są zdefiniowane od 2001 r., mają swoje odzwierciedlenie również w wytycznych dotyczących budowy wysokościowców.

Zdaniem Wernera Hubera recepta na zrównoważony rozwój centrum dużego miasta jest w gruncie rzeczy nieskomplikowana - inwestorzy chcący stawiać kolejne budynki mieszkalne czy biurowe, muszą przyjąć na siebie pewne zobowiązania wobec miasta i jego mieszkańców. Chodzi tu o przestrzenie publiczne, parki czy też parkingi podziemne w bezpośrednim otoczeniu nowych inwestycji. Coś za coś - oto jest rozwiązanie.

VARSO PLACE - WARSZAWA

Manager odpowiedzialny za inwestycję Varso Place z ramienia HB Reavis Poland - **Marcin Chruśliński**

Associate Partner w Foster+Partners - **Jędrzej Kolesiński**

ENSEMBLE - ZURYCH

Współzałożyciel i Partner w firmie pool Architekten z Zurychu - **Andreas Sonderegger**

VARSO PLACE

Kontynuacją wątku prezentowanego przez Wernera Hubera, na temat kształtowania sylwetki miasta była prezentacja **Marcina Chruślińskiego** z HB Reavis Poland i architekta **Jędrzeja Kolesińskiego** z biura Foster + Partners, w której podkreślali znaczenie sylwetki Warszawy jako wyrazu rozwoju gospodarczego w suwerennym państwie.

Poruszona została też kwestia zastosowanych rozwiązań sprzyjających zmniejszeniu negatywnego wpływu obiektu na środowisko, poprzez prowadzenie inwestycji zgodnie z wytycznymi BREEAM Interim na najwyższym poziomie Outstanding. Zamierzeniem projektantów Varso Place było ograniczenie zużycia dwutlenku węgla na każdym etapie w cyklu życia obiektu, m.in. poprzez zastosowanie rozwiązań ograniczających zużycie energii i wody, tłumienie hałasu czy swobodny dostęp do światła dziennego.

Inwestycja Varso Place jest obecnie największą realizacją w centrum Warszawy, a przy tym jako pierwszy biurowiec w Polsce uzyskała precertyfikat przyznawany przez International WELL Building Institute.

Varso Place - zespół trzech wieżowców o mieszanej funkcji biurowo-usługowo-mieszkalnej. Najwyższa, 53-kondygnacyjna wieża została zaprojektowana przez **londyńskie biuro Foster+Partners** we współpracy z **warszawskim biurem Epstein** (jako lokalnym partnerem), a dwie niższe, 19 i 21-kondygnacyjne, przez polską pracownię **HRA Architekci z Warszawy**.

ENSEMBLE

Architekt **Andreas Sonderegger** omówił zagadnienia partnerstwa publiczno-prywatnego oraz prawa regulującego wznoszenie budynków wysokościowych w kantonie Zurych, w którym kantonalne prawo planowania i budowy stanowi, że budynki o wysokości elewacji większej niż 25 m uważane są za budynki wysokościowe. Jednym z warunków przeprowadzenia takiej inwestycji jest bardzo staranne podejście do projektowania architektury. Przestrzenie publiczne przy budynkach wysokościowych powinny być odpowiednio duże i atrakcyjnie rozwiązane.

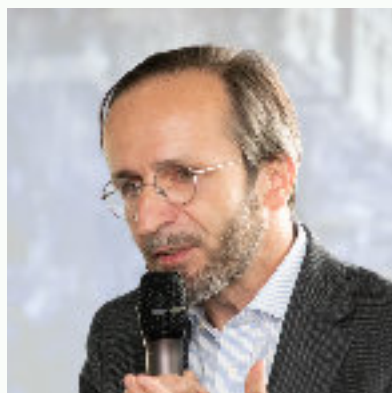
Innowacyjny projekt ENSEMBLE jest przykładem kompleksowego podejścia do projektowania zabudowy miejskiej. To właściwie powstająca w Zurychu wielofunkcyjna dzielnica z budynkami spółdzielczymi, dwiema wieżami mieszkalnymi, stadionem piłkarskim, studiami, restauracjami, małymi sklepami i obiektami użyteczności publicznej powiązanymi z terenami otwartymi. Realizacja tej inwestycji jest prowadzona jednocześnie z modernizacją obiektów istniejących – stąd nazywa całego zamierzenia - Ensemble.

Ensemble - zespół urbanistyczny, w którego skład wchodzi: stadion, dwa wieżowce mieszkalne oraz spółdzielczy budynek mieszkalny. Autorami projektu są szwajcarskie pracownice **Boltshauser Architekten** oraz **pool Architekten** - obie z Zurychu.

Zderzenie perspektyw urbanistów, inwestorów oraz architektów z Polski i Szwajcarii

Agnieszka Kalinowska-Sołtys
APA Wojciechowski Architekci/SARP

Andreas Sonderegger
pool architects Zurich

Paweł Wierzbicki
Schindler Polska Sp. z o.o.

Monika Konrad - przedstawiła zagadnienie atrakcyjności przestrzeni miejskiej, gdzie zachodzą relacje wielopłaszczyznowe: pomiędzy użytkownikiem a przestrzenią publiczną, półpubliczną oraz prywatną. Powiązania te są integralną częścią standardów urbanistycznych i projektów strategicznych w skali miasta.

Andreas Sonderegger podkreślił dbałość o interakcje przestrzeni i użytkownika w projektowaniu przestrzeni. Dzięki temu tworzona przestrzeń jest funkcjonalna i użyteczna. Przytoczył przykład Mediolanu, gdzie rozwój przestrzeni publicznych jest sterowany poprzez regulacje prawne, będące od 1865 roku integralną częścią instrumentów planistycznych. We włoskim systemie prawnym wytyczne dotyczące budownictwa miejskiego, jako instrument planowania urbanistycznego, regulują działalność budowlaną na terytorium gminy. Każda gmina powinna przyjąć na swoim terenie plan dotyczący budownictwa. W Mediolanie działa ponadto zespół ekspertów- architektów, opiniujący fasadę projektowanego budynku na tle rozwinięcia całej ulicy, przy której ma być wzniesiony.

W Zurychu weryfikację stosowanych rozwiązań zapewnia zespół ekspertów-konsultantów współpracujących z władzami miejskimi, opiniujący jakość przedstawionej architektury. Przekłada się to na wysoką jakość rozwiązań dotyczących struktury przestrzennej miasta. Przy czym podniesienie jakości życia mieszkańców nierzadko może zostać osiągnięte bez zmiany istniejącej tkanki miejskiej - np. poprzez usprawnienie infrastruktury, wprowadzenie jednego kluczowego elementu, zwiększenie dostępności i stworzenie korzystnych warunków dla mobilności użytkownika.

Profesor **Ewa Kuryłowicz** podała Medellín w Kolumbii jako przykład interwencji urbanistycznej bez zmiany struktury miasta. Komuny w Medellín ułożone są tarasowo. Przedostanie się z jednego tarasu na kolejny wymaga uciążliwego pokonania dużej ilości schodów. W wyniku omawianej interwencji w Komunie 13 wprowadzono schody ruchome, co znacznie ułatwiło pokonywanie różnic poziomów. Ponadto stworzono system kolejki linowej łączącej poszczególne rejony miasta. Dzięki tej interwencji urbanistycznej poprawiono mobilność oraz jakość życia mieszkańców, bez radykalnej zmiany struktury osadniczej.

BETTER URBAN LIFE DEBATA

Monika Konrad
Miejska Pracownia Planowania Przestrz.
i Strategii Rozwoju m.st. Warszawy

Prof. Ewa Kuryłowicz
Kuryłowicz & Associates
Politechnika Warszawska

Jędrzej Kolesiński
Foster + Partners

Agnieszka Kalinowska-Sołtys wskazała na zależność pomiędzy słuźebnością przestrzeni względem użytkownika a jego różnorodnymi potrzebami, przytaczając przykład holenderskiego Nijmegen, laureata konkursu Zielona Stolica Europy w 2018 roku. Miasto to rozwija się zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, a przestrzeń publiczna stała się w większej mierze dostępna dla pieszych i rowerzystów.

Andreas Sonderegger podkreślił zależność - jeżeli inwestycja otoczona jest wydolnymi systemami miejskimi - m.in. siecią powiązań przestrzeni publicznych, systemem transportu miejskiego - jej wartość jest znacznie wyższa niż przedmiotowa inwestycja w terenie pozbawionym takiej wartości dodanej.

Jędrzej Kolesiński opowiedział o interwencji urbanistycznej na Piazza del Liberty w Mediolanie. Celem interwencji było stworzenie miejsca, które spełnia wymogi przestrzeni publicznej. W ramach interwencji wprowadzono brakujące na obszarze usługi. „Przestrzeń” przekształcono w „miejsce”, które wprowadza teren bądź obiekt na „mapę mentalną” użytkownika. Z kolei w San Francisco jednym ze skutecznych sposobów interwencji w przestrzeń publiczną jest tworzenie zewnętrznych galerii sztuki.

Profesor Kuryłowicz oraz **Paweł Wierzbicki** przytoczyli przykład Tokio - ponad 9-milionowej metropolii, rozwijającej się harmonijnie, pomimo braku planu. Dla rozwoju Tokio kluczowymi są: rozwinięta infrastruktura, mobilność i dostępność. Aglomerację tokijską charakteryzuje wysoka cena gruntu, jednak obecne jest tam myślenie o przestrzeni publicznej w trakcie realizacji inwestycji - prestiżowe inwestycje nierzadko przewidują oddanie fragmentu terenu w celu stworzenia publicznego skweru. Kładziony jest nacisk na wypracowanie rozwiązań przestrzeni publicznych o wysokiej jakości na styku interesów prywatnych i miejskich.

Jędrzej Kolesiński, Ewa Kuryłowicz i Agnieszka Kalinowska-Sołtys wskazali też kilka wyróżniających się obiektów lokalnych - np. Skwer im. prof. Stefana Kuryłowicza, zrealizowany dzięki prywatnej inicjatywie inwestora, wyróżniona przez urbanistów polskich rewitalizacja Placu Grzybowskiego, czy zespół urbanistyczny Centrum Praskie Koneser to warszawskie przykłady nowatorskich rozwiązań, gdzie jednym z kluczowych założeń było uzyskanie wysokiej jakości przestrzeni publicznej. Podobnie jest z realizowanym obecnie zespołem Elektrownia Powiśle.

KTO MA „PRAWO DO MIASTA” - mieszkańcy, czy urbaniści?

Prof. Jerzy Hausner
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Artur Jerzy Filip
Wydział Architektury
Politechniki Warszawskiej

Marcin Świetlik
Biuro Planowania Rozwoju Warszawy
Towarzystwo Urbanistów Polskich

W trakcie dyskusji moderowanej przez architekta **Artura Jerzego Filipa** omawiano kwestię roli różnych grup interesariuszy w kształtowaniu przestrzeni miejskiej. Wpływ tych grup na procesy inwestycyjne związany jest z prawem do podejmowania decyzji o przestrzeni czyli „**prawem do miasta**”.

Właściwa ocena mechanizmów kształtujących miasto jest szczególnie złożona w sytuacji postępującej komercjalizacji przestrzeni, rozpraszania się miast i wzrastającą mobilnością mieszkańców. Profesor **Jerzy Hausner** przedstawił opinię, że w chwili obecnej głównymi decydentami w procesie kształtowania miasta są władze miejskie. Tymczasem udział mieszkańców w procesach decyzyjnych, mimo rozwijanej partycypacji wydaje się niewystarczający.

Drogą do zmiany tej sytuacji jest uwspólnienie zasobów miejskich, co pozwoliłoby użytkownikom realnie tworzyć politykę miast i jednocześnie wziąć za nią odpowiedzialność. Architekt **Marcin Świetlik** zwrócił uwagę na konieczność budowania właściwych relacji i równowagi pomiędzy władzami miasta, urbanistami i mieszkańcami. Wypracowanie wspólnych stanowisk nie zawsze musi tu przebiegać bezkonfliktowo, powinno jednak prowadzić do rozwiązań najkorzystniejszych dla wszystkich.

Potencjał twórczy mieszkańców jest siłą rozwojową miast. Należy jednak pamiętać o złożoności procesów, które kształtują miasta i w tym kontekście nie wszystkie decyzje podejmowane przez bezpośrednich użytkowników są najważniejsze dla dobra wspólnego. W tym kontekście niezwykle istotny staje się powszechny dostęp do informacji o trwających procesach przemian przestrzennych.

MOBILNOŚĆ - prawo człowieka (egoizm), czy dobro wspólne? **POTYCZKI**

Prof. Jacek Szoltysek
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Artur Jerzy Filip
Wydział Architektury
Politechniki Warszawskiej

Werner Huber
Hochparterre

Dostęp do przestrzeni realizuje się nie tylko w kwestii podziału zasobów czy decyzyjności. W kolejnej polemice prelegenci skupili się na zagadnieniu **mobilności** i związanej z nią dostępnością do przestrzeni w mieście - dotyczy to prawa człowieka do samodzielnego i swobodnego przemieszczania się.

Werner Huber zwrócił uwagę, że mobilność jest zasadniczym aspektem życia miejskiego. Modele miejskiej mobilności są różne jednak najbardziej racjonalne wydają się te modele współdzielone. W Zurychu 65% przewozów realizowanych jest poprzez transport publiczny, a w całej Szwajcarii dominuje publiczny ruch kolejowy. W Polsce ten model mobilności jest ciągle odległą perspektywą.

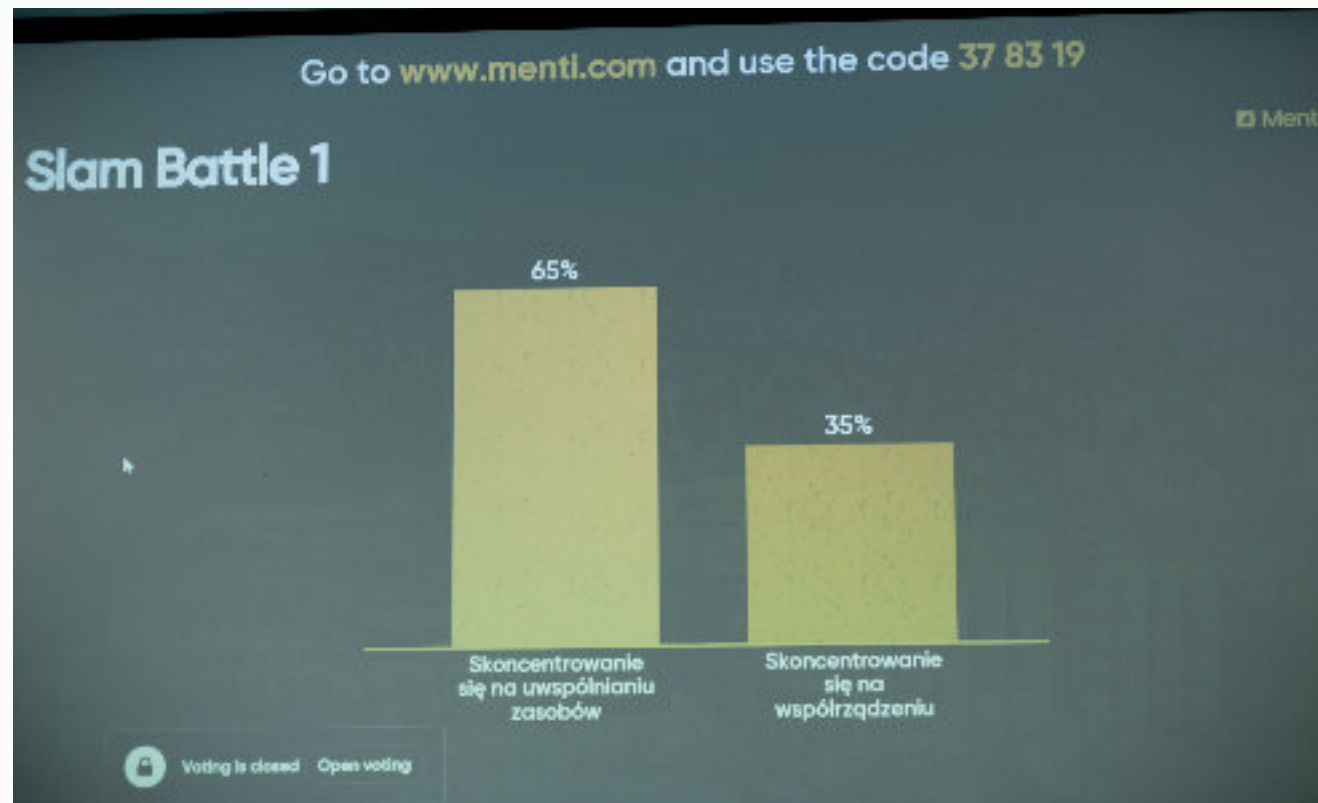
Profesor **Jacek Szoltysek** przedstawił opinię, że zrównoważony rozwój mobilności w miastach wiązać się musi z pewną rezygnacją z mobilności jednostek. Tymczasem celem mobilności ludzkiej jest dostępność do miejsc oraz do innych osób – możliwość spotkań. W tym aspekcie spotkanie jest wymiarem miejskości, ponieważ miasto nie funkcjonuje bez ludzi. Dlatego tak ważne jest zapewnienie wszystkim mieszkańcom możliwości poruszania się w mieście i likwidacja w tym zakresie wykluczenia osób niepełnosprawnych i starszych.

Dostęp do przestrzeni poprzez mobilność może być rozumiany jako element praw człowieka bądź jako dobro powszechne, jednak niezależnie od przyporządkowania jest to nieodłączny warunek miejskości. Rozwój zrównoważonej mobilności postrzeganej jako wspólne prawo i dobro mieszkańców, wydaje się być głównym celem współczesnych miast.

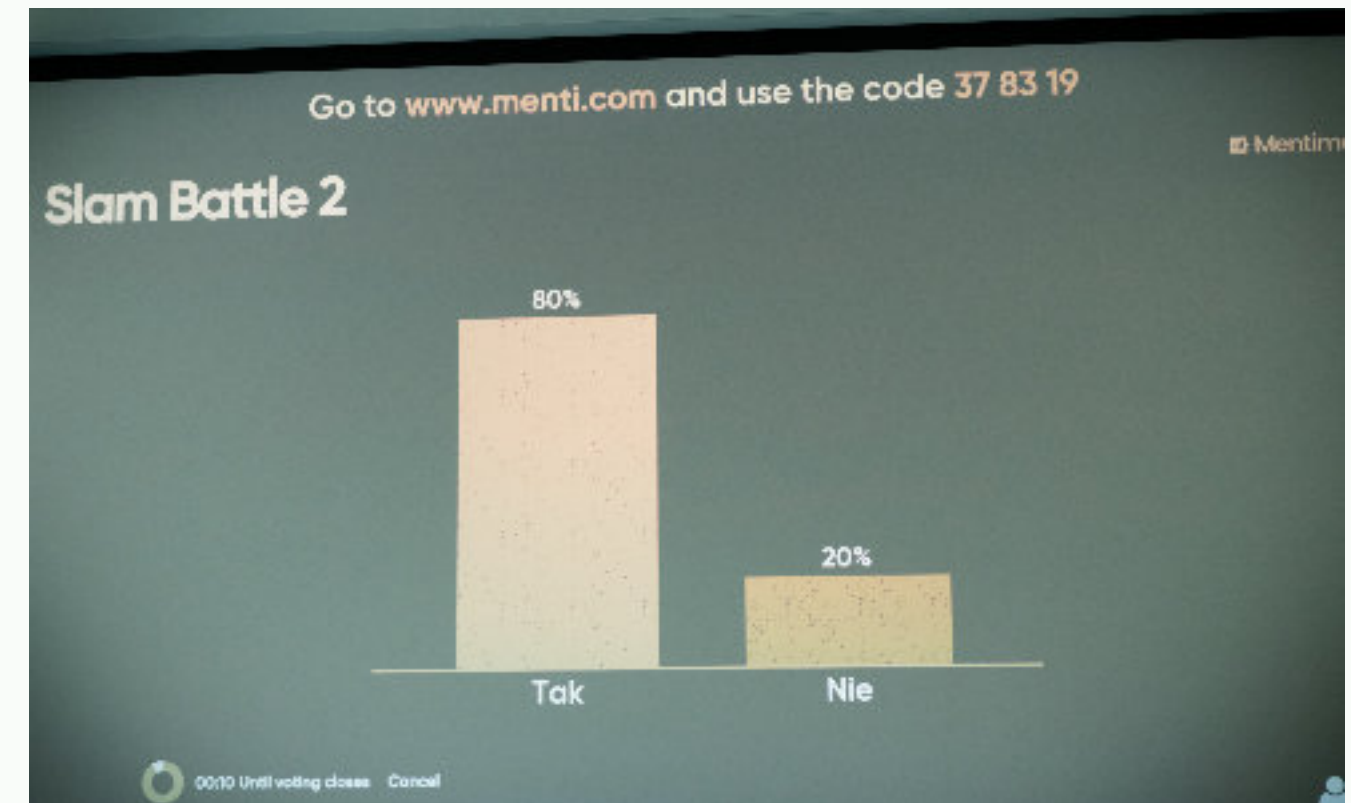
KTO MA „PRAWO DO MIASTA” - mieszkańcy, czy urbaniści?

GŁOSOWANIE PUBLICZNOŚCI

MOBILNOŚĆ - prawo człowieka (egoizm), czy dobro wspólne?

Po zakończeniu debaty, publiczność głosowała za pomocą aplikacji Mentimeter:
65% głosujących opowiedziało się za ideą **uwspólniania zasobów**
35% głosujących poparto skoncentrowanie się na **współrzędzeniu**

„Czy jesteś w stanie zrezygnować ze swojego indywidualnego samochodu na rzecz wspólnej mobilności?”
80% głosujących opowiedziało się za **rezygnacją z transportu indywidualnego**
20% głosujących **nie zrezygnowałoby** ze swojego samochodu

PSID 2019

NETWORKING

PSID 2019

NETWORKING

WYSTĄPIENIA INSPIRUJĄCE

Przemysław Powalacz, CEO, Geberit *Co może zrobić biznes, by poprawić jakość życia w miastach?*

W trakcie prezentacji przytoczono dane, z których wynika, że co najmniej sześćset milionów mieszkańców w krajach rozwijających się na całym świecie nie ma dostępu nawet do podstawowych urządzeń sanitarnych.

Przemysław Powalacz, prezes Geberit w Polsce, przedstawił dobre praktyki swojej firmy związane z prowadzeniem biznesu odpowiedzialnego społecznie. Wśród wymienionych praktyk można wyróżnić programy Strażnicy Rzek WWF, którego partnerem jest Geberit oraz Konkurs KOŁO na projekt koncepcyjny na toalety publiczne.

Prelegent podkreślił trzy wymiary zaangażowania przedsiębiorstwa w sferę publiczną: finansowanie projektów oraz inicjatyw społecznych, kształtowanie postaw i zaangażowanie interesariuszy oraz tworzenie innowacyjnych i funkcjonalnych produktów.

Jednymi z realizowanych projektów wynikających z takiej filozofii są: patronat dla koła kultury miejskiej „Nie olewamy miasta”, czy ponad dwudziestoletnia tradycja Konkursu KOŁO na projekt koncepcyjny toalety publicznej. Genezą konkursu jest deficyt toalet publicznych w Polsce, których dostępność znacznie odbiega od standardu zachodnioeuropejskiego (standardem jest dostęp do toalety w maksymalnej odległości 10 minut drogi pieszej od dowolnego punktu w mieście). Popularyzacja myślenia o mikro-architekturze w przestrzeni miejskiej realizowana jest także poprzez akcje specjalne adresowane do mieszkańców, spotkania w przestrzeni miejskiej i spacerzy architektoniczne.

Jedną z wprowadzonych niedawno innowacji jest GEBERIT SUPERTUBE. System pozwala na optymalizację przestrzeni przeznaczonych na prowadzenie instalacji sanitarnych. Rozwiązania systemowe pozwalają na rezygnację z prowadzenia równoległej do systemu kanalizacyjnego rury wentylacyjnej. Piony, bez równoległych rur wentylacyjnych mają mniejsze wymiary, a co za tym idzie szacht instalacyjny ma mniejsze wymiary. Oszczędność miejsca uzyskuje się również dzięki możliwości prowadzenia rurociągów poziomych na odcinkach o długości do 6 metrów bez spadku. Dzięki temu mamy do dyspozycji więcej powierzchni użytkowej.

POWER SPEECHES

Przemo Łukasik, właściciel, medusagroup *Architecture... For successful living*

Użytkownik dąży do podporządkowania przestrzeni, z której korzysta - jednak każdego z użytkowników określa odmienny zbiór cech, zatem nie istnieje uniwersalna odpowiedź na potrzeby wszystkich. Nie jesteśmy tacy sami, więc nie istnieje idealny, typowy model przestrzeni uniwersalnej. Istotne jest wprowadzenie wielu zrównoważonych funkcji, które dostępne będą w różnych porach dnia i w różnych okolicznościach.

Współczesne miasta zmagają się ze spuścizną monofunkcyjnych, często odizolowanych od siebie obszarów.

Bytom jest jednym z najbardziej wyrazistych przykładów geopolitycznej sytuacji współczesnych miast - inwestycja na terenach dawnej cementowni Jaworzno-Szczakowa jest odpowiedzią na pytanie jak można budować miasto od nowa na terenach poprzemysłowych. Zamierzony cel został osiągnięty dzięki połączeniu kontekstu krajobrazu i kontekstu dawnego osiedla patronackiego, operując skalą zabudowy. Na terenie cementowni zaniechano kosztownych wyburzeń, komponując obiekty przemysłowe stanowiące o dziedzictwie miejsca z elementami nowymi.

Kształtowanie centrum Katowic o charakterze przemysłowym stało się swoistym poligonem przemian - ideą projektu jest „udrożnienie osi kultury” w centrum miasta oraz wprowadzenie brakującej infrastruktury usługowej. Monofunkcyjna przestrzeń ekspozycyjna przekształcona zostaje w przestrzeń zróżnicowaną z dostępnością w parterach, która „żyje” i jest użyteczna o różnych porach dnia. Dodatkowo projekt przewiduje wprowadzenie zieleni, której brakuje w centrum miasta.

Inwestycja na terenach dawnej fabryki Scheiblera w Łodzi również jest poszukiwaniem śladów przemysłowego charakteru, opowieścią o tworzeniu nowego centrum miasta z zachowaniem wartości historycznych. Charakter miejsca tworzyć będą zarówno budynki jak również wykreowane przestrzenie publiczne, półpubliczne, półprywatne.

Jak można zdefiniować miasto? Przemo Łukasik określił definicję miasta jako: „Miasto to Ty i ja”.

WYSTĄPIENIA INSPIRUJĄCE

Maria Saloni-Sadowska, prezes Oddziału Warszawskiego SARP,
główny projektant Kuryłowicz & Associates
Architekt w sercu miasta

Prezes OW SARP przedstawiła główne czynniki wpływające na kształt projektów na przykładzie obiektów: biurowca Q22 przy ul. Jana Pawła II, budynku dydaktycznego Uniwersytetu Warszawskiego przy ul. Dobrej 55 w Warszawie oraz projektu konkursowego na nowe budynki Komisji Europejskiej w Brukseli przy Rue de la Loi.

Realizacja dużych projektów wiąże się ze znacznym rozciągnięciem procesu projektowego w czasie, do którego dochodzi jeszcze efekt doświadczenia.

Przy projektowaniu budynku wysokościowego kluczową sprawą jest ustalenie jego odpowiedniej wysokości w stosunku do otoczenia kształtowanego miejsca, co jest osiąganym m.in. dzięki analizie sylwetki miasta widzianej z różnych kierunków. W ten sposób ustalana była wysokość biurowca Q22 w centrum Warszawy.

Kontekst miejsca wpływa nie tylko na budynki wysokie, ale na każdą z realizacji. Jeżeli proces projektowy jest rozciągnięty w czasie, nierzadko kontekst projektowanego obiektu ulega przemianom. Przykładem takiej realizacji jest budynek dydaktyczny UW na warszawskim Powiślu. W pierwszym etapie inwestycji zrealizowano 1/3 projektowanego założenia. Zamawiający zdecydował się na przystąpienie do kolejnego etapu po jedenastu latach, jednak w tym czasie otoczenie działki uległo znacznej zmianie. W inny sposób funkcjonują również budynki dydaktyczne. Także projektanci, z perspektywy doświadczenia, inaczej spojrzeli na charakter obiektu. Podstawowym założeniem realizacji stało się powiązanie kubatury, przestrzeni publicznych i półpublicznych z terenem skarpy warszawskiej. Dodatkowo wkomponowano w nowy obiekt otwarty pasaż i ogród na dachu.

Znaczenie kontekstu miejsca było jednym z założeń konkursowego projektu budynków Komisji Europejskiej w Brukseli. Projektanci starali się podkreślić wartości, które można było stworzyć w punkcie miasta o specyficznym charakterze. Kwartal zabudowy, który podlegał przemianie, charakteryzował się intensywną zabudową z lat 70. XX wieku. Odczuwalny był brak przestrzeni publicznych dostępnych dla mieszkańców. Rozwiązaniem, które pozwoliło na stworzenie takich przestrzeni bez obniżania intensywności, było zróżnicowanie skali zabudowy – zaprojektowano kilka dominant wysokościowych, co pozwoliło na „uwolnienie” terenów pomiędzy wielofunkcyjnymi, energooszczędnymi i nastawionymi na ekonomikę pracy budynkami. Stworzonym dzięki temu przestrzeniom publicznym nadano charakter przestrzeni „Starej Europy”.

WYSTĄPIENIA INSPIRUJĄCE

Roger Boltshauser, profesor ETH Zurich, Boltshauser Architekten AG
Glatt! The Manifesto of an Emerging City

Roger Boltshauser podkreślił znaczenie przestrzeni publicznych w myśleniu o kreowaniu struktury miasta. Przytoczył dane, z których wynika, że w Szwajcarii w ciągu 1 sekundy zostaje zabudowany 1 m² powierzchni. Przy czym istniejące aglomeracje ulegają procesowi rozpraszania zabudowy. Ponieważ jednym z fundamentalnych walorów Szwajcarii jest jej środowisko naturalne, środkiem zapobiegającym jego degradacji będzie kreowanie wyraźnych granic pomiędzy terenem dostępnym dla zabudowy a obszarami otwartymi - tj. tworzenie miasta zwartej. Takie założenia mogą zostać osiągnięte poprzez realizację szczegółowego planu rozwoju miasta.

Koncepcja rozwoju doliny Glatt, podmiejskiego rejonu położonego na północny wschód od Zurychu, jest realizacją idei stworzenia nowoczesnego miasta, rozumianego jako efektywnie działający system, który będzie oparty na zasadach zrównoważonego rozwoju.

Manifest projektowania urbanistycznego, stworzony jako integralna część projektu Glatt, opiera się na kształtowaniu powiązań terenów otwartych i zabudowy intensywniej. Wskazana jest konieczność planowania wielkoskalowego, przy jednoczesnej ochronie terenów zielonych i środowiska naturalnego oraz projektowaniu struktury powiązań z innymi aglomeracjami.

Ukształtowanie takiej systemowej struktury urbanistycznej może być osiągnięte poprzez stworzenie obszarów o wysokiej intensywności zabudowy, składających się z tkanki miejskiej o zróżnicowanych funkcjach, z zachowaniem tożsamości miejsca oraz świadomym i starannym kształtowaniem skali poszczególnych części.

Miasto jako system opiera się również na kształtowaniu efektywnie działającej infrastruktury transportowej oraz energetycznej, z naciskiem położonym na minimalizację negatywnych czynników związanych z jej funkcjonowaniem. Wyznaczona strategia rozwoju miasta, mająca jako wyjściowy priorytet jego efektywne funkcjonowanie, powinna pozwolić na stworzenie przestrzeni urbanistycznej wysokiej jakości.

Stworzona w ten sposób nowa typologia miasta jest próbą stworzenia systemu zdolnego do przystosowywania się do zmieniających się potrzeb mieszkańców, przy zapewnieniu integracji społeczności miejskiej.

PSID 2019

PARTNERZY

PSID 2019

PARTNERZY

PSID 2019

PARTNERZY

PSID 2019

PARTNERZY

PSID 2019

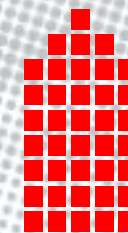
PARTNERZY

PSID 2019

PARTNERZY

ORGANIZATORZY **POLISH-SWISS INNOVATION DAY 2019** SKŁADAJĄ NINIEJSZYM SERDECZNE PODZIĘKOWANIA WSZYSTKIM PRELEGENTOM, GOŚCIOM, PATRONOM ORAZ PARTENEROM ZA UCZESTNICTWO W WYDARZENIU.

BETTER URBAN LIFE | WARSZAWA I ZURYCH
POROZMAWIAJMY O JAKOŚCI ŻYCIA W MIASTACH

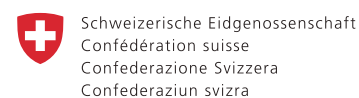
Copyright © 2019 OW SARP

Autorzy: Event Team OW SARP
Jurij M. Sadowski
Agnieszka Gomółka
Magdalena Wroniszewska

Oddział Warszawski SARP
ulica Foksal 2
00-366 Warszawa
<https://events.sarp.warszawa.pl>

ORGANIZATORZY

Embassy of Switzerland in Poland

